

Verantwoordingsinformatie, behorend bij het
kwalificatiedossier mbo:

Hout en restauratie

Kwalificaties

» **Technicus hout en restauratie**

Versie

Gewijzigd 2024

Geldig vanaf

01-08-2024

Penvoerder: Sectorkamer techniek en gebouwde omgeving
Gevalideerd door: Sectorkamer Techniek en gebouwde omgeving
Op: 08-06-2023

Inhoudsopgave

Het kwalificatiedossier kan een verwijzing bevatten naar de volgende (verantwoordings-)informatie. Dit is geen onderdeel van de kwalificatie-eisen.

<u>Verantwoordingsinformatie</u>	4
<u>1. Beroepscompetentieprofielen (bcp)</u>	4
<u>2. Examenprofielen</u>	4
<u>3. Arbeidsmarktinformatie</u>	4
<u>4. Trends en ontwikkelingen</u>	4
<u>5. Beroepsvereisten</u>	5
<u>6. Bijzondere vereisten</u>	5
<u>7. Beroepsspecifieke moderne vreemde talen</u>	5
<u>8. Ontwikkelmogelijkheden van de beroepsbeoefenaar in het onderwijs</u>	5
<u>9. Onderhoudsagenda</u>	5
<u>10. Wijzigingen ten opzichte van de voorgaande versie</u>	6
<u>11. Betrokkenen</u>	6
<u>12. Verblijfsduur 4 jarig</u>	6
<u>13. Aanvullende informatie</u>	6
<u>14. Certificaten</u>	6

Verantwoordingsinformatie

1. Beroepscompetentieprofielen (bcp)

Het kwalificatiedossier Hout en restauratie is gebaseerd op de volgende beroepscompetentieprofielen:

- [bcp aankomend ambachtelijk meubelmaker](#)
- [bcp allround meubelmaker](#)
- [eindrapport kd timmeren def](#)
- [bcp allround timmerkracht restauratie](#)
- [bcp restauratietimmerkracht](#)
- [bcp allround timmerkracht](#)

2. Examenprofielen

N.v.t.

3. Arbeidsmarktinformatie

Bedrijven binnen de hout/bouw/interieur- en monumentensector vragen om creatief, vakbekwaam en multifunctioneel breder opgeleid personeel op uitvoerend niveau. Omdat de bedrijven zich in een breder spectrum van de arbeidsmarkt profileren heeft men ook behoefte aan een breder inzetbaar, over verschillende branches heen, opgeleide vakman. De Technicus hout en restauratie richt zich niet alleen op gebouwen, maar ook op het (historisch binnen)interieur, gebruikmakend van innovatieve technieken, machines en materialen. Ambacht en innovatie worden daardoor met elkaar verbonden.

Vanuit de EIB bouw 2017 wordt aangegeven dat de arbeidsmarkt voor de uitvoerende beroepen in de bouw groeit. Het arbeidsmarktperspectief op korte en middellange termijn is positief met name voor de uitvoerende beroepen. Tevens is er vanuit de Vereniging Timmerbedrijven Restauratie (VTR) een groeiende behoefte aan medewerkers binnen de restauratie en herstel die zich in het brede spectrum van het hout kunnen bewegen. Het Restauratie Opleidings Projecten Nederland (ROP) geeft aan: Er is vanuit de restauratiebranche behoefte aan 50 a 60 leerlingen per jaar om opgeleid te worden.

Sinds kort is de provincie Gelderland verantwoordelijk voor de Gelderse monumenten. De provincie Gelderland biedt subsidie voor de bescherming, instandhouding, restauratie en herstel van een erfgoed of het uitvoeren van een onderzoek hiernaar. Daarnaast stelt de provincie budget beschikbaar voor het Gelderse Monumentenfonds. Op middellange termijn heeft de provincie hiervoor een substantieel budget beschikbaar. Verwacht wordt dat hierdoor de behoefte aan goede vakmensen toeneemt. Naast vakmanschap is innovatie essentieel om een duurzame toekomst van de monumenten te garanderen. In Gelderland worden de restauratiewerkzaamheden vaak uitgevoerd door kleine aannemersbedrijven. Om werkzaamheden te mogen uitvoeren in door de provincie gesubsidieerde projecten, moeten deze bedrijven aantonen dat zij aan de kwaliteitscriteria voldoen. De Technicus hout en restauratie leert werken volgens de uitvoeringsrichtlijnen van historisch timmerwerk. Met de opleiding Technicus hout en restauratie wordt een goede basis gelegd voor restauratiekwaliteit.

De regio Noord-Oost Brabant kenmerkt zich door de aanwezigheid van een groot aantal bouwbedrijven die zich niet alleen bezig houden met de (ver)nieuwbouw, maar ook landelijk een behoorlijk aandeel hebben in het in stand houden van historische panden en hun inboedel. Daarvoor zijn vakmensen nodig, die binnen het huidige mbo-aanbod in de regio en tot ver daar buiten niet worden opgeleid. Tegelijk worden, ook in de restauratie, steeds vaker moderne technieken zoals 3D-meten, -printen en -snijden toegepast en worden er ook veel meer prefab-technieken toegepast. Dat maakt dat deze nieuwe opleiding in een vraag naar breder opgeleide jongeren kan voorzien.

De vraag naar goed opgeleide restauratievaklieden in Zaanstreek-Waterland en heel Noord-Holland blijft de komende tijd groot. Monumenten vormen een belangrijk deel van het erfgoed in Zaanstreek-Waterland. Het behoud en instandhouding van dit erfgoed vereist specialistisch vakmanschap. Grote opgave is om het behoud van restauratiekennis en -vaardigheden voor de toekomst te borgen. Kennis en vaardigheden moeten tijdig op jongeren worden overgedragen. Zoals elke regio in Nederland kent Noord-Holland ook zijn eigen specifieke bouwwijzen. Kenmerkende voorbeelden zijn de stolpboerderijen (Noord-Hollandse type, het West-Friese type en Zaanse houten huizen). Als je verder uitzoomt op Noord-Holland telt de provincie 14.000 rijksmonumenten (waarvan 8.000 in Amsterdam). Daarnaast zijn er 500 provinciale monumenten en enige duizenden gemeentelijke monumenten buiten Amsterdam. Om de instroom en doorstroming van vaklieden in de restauratiesector in de toekomst te kunnen (waar)borgen is een verbetering van de infrastructuur van vakmanschapsopleidingen nodig. Gezien deze situatie in Zaanstreek-Waterland en Noord-Holland, onderschrijft het Praktijkcentrum Restauratie&Ambacht Noord-Holland het belang van een regionaal praktijk- en kenniscentrum voor restauratie en ambacht waar de opleiding Technicus hout en restauratie inhoudelijk goed bij aansluit.

4. Trends en ontwikkelingen

Wetgeving en regelgeving

De Technicus hout en restauratie heeft te maken met diverse wettelijke richtlijnen, voorschriften en bedrijfsprocedures omtrent Arbo, milieu, veiligheid, kwaliteit en duurzaamheid. De wet- en regelgeving is continu in beweging, zowel landelijk als Europees, waardoor werkenden op de hoogte moeten blijven van aanpassingen. Het gaat bijvoorbeeld om de Omgevingswet, de Wet stikstofreductie, de Wet kwaliteitsborging en de steeds strengere veiligheidseisen. Veiligheidsrisico's bij de werkuitleiding worden vermeden door strikte naleving van de veiligheidsprocedures. Het belang van de eisen op het gebied van Arbo, milieu, veiligheid,

kwaliteit en duurzaamheid neemt verder toe. De Technicus hout en restauratie moet op de hoogte blijven van deze ontwikkelingen en de consequenties voor de uitoefening van zijn vak kennen.

Ontwikkelingen in de beroepsuitoefening

Binnen de restauratiesector wordt kwaliteitsborging steeds belangrijker. Voor de verschillende restauratiedisciplines worden beoordelings- en richtlijnen vastgesteld. In veel restauratiebestekken worden deze richtlijnen als uitgangspunt vastgelegd. De Technicus hout en restauratie leert werken volgens de uitvoeringsrichtlijnen van historisch timmerwerk. Met de opleiding Technicus hout en restauratie wordt een goede basis gelegd voor restauratiekwaliteit. Richtlijnen gelden voor opdrachtgevers, opdrachtnemers en overheden.

Borging van restauratiekwaliteit vereist de juiste kennis en vaardigheden bij medewerkers. Bedrijven kunnen worden gecertificeerd, door de KIWA of Hobeon en de stichting certificering restauratie, als erkend restauratiebedrijf indien zij aan objectieve kwaliteitscriteria kunnen voldoen. Zij moeten kunnen aantonen dat medewerkers over de vereiste kennis en vaardigheden beschikken.

Daarnaast is er een ontwikkeling om te komen tot een persoonsgebonden certificering door middel van een restauratiepaspoort. Het is van belang dat technici hout en restauratie hun competenties en vaardigheden digitaal gaan vastleggen door middel van een e-portfolio als opstap naar een toekomstig restauratiepaspoort.

Binnen de restauratie is er vooral aandacht voor de buitenkant van gebouwen. Daarnaast is er een groeiende bewustwording, trend, dat er ook 'achter de voordeur' juridische bescherming moet komen van de culturele waarde van historische elementen, -meubels en -interieurs. De komst van Interieurwacht Nederland* is hiervan een voorbeeld. Met de opleiding Technicus hout en restauratie wordt een goede basis gelegd voor restauratiekwaliteit.

* Interieurwacht Nederland is een landelijk netwerk dat inventariseert en adviseert op het gebied van historische interieurs en ondersteuning kan bieden bij wet- en regelgeving

5. Beroepsvereisten

Niet van toepassing.

6. Bijzondere vereisten

Technicus hout en restauratie

Ja

De Technicus hout en restauratie werkt op bouwplaatsen. Daarom is het vereist dat hij/zij beschikt over het certificaat Basisveiligheid VCA. Dit certificaat wordt beheerd door de Stichting Samenwerken voor Veiligheid. (Bron: www.vca.nl)

7. Beroepsspecifieke moderne vreemde talen

Niet van toepassing.

8. Ontwikkelmogelijkheden van de beroepsbeoefenaar in het onderwijs

De kwalificatie leidt tot een nieuwe hout-brede opleiding op niveau 3, waarin bouw, restauratie, machinaal houtbewerken, meubelmaken en interieur timmeren bij elkaar komen. De opleiding past uitstekend in een koninklijke leerweg route van vmbo (BWI) tot bijvoorbeeld de opleiding Specialist restauratie timmerwerk. De Technicus hout en restauratie kan door studie en ervaring doorgroeien naar verschillende functies, zoals voorman/uitvoerder of een kantoorfunctie (werkvoorbereider/calculator). Daarnaast kan de loopbaan worden vervolgd door zelfstandig aannemer te worden.

9. Onderhoudsagenda

Onderwerp	Actie	Wie	Wanneer
Onderhoud kwalificatiedossier	Onderhoudsvragen: - Is de kwalificatie uitvoerbaar? - Zijn de BCP's up to date? - Welke nieuwe ontwikkelingen spelen er? - Is de kwalificatie up to date? - Is de kwalificatie voldoende helder en herkenbaar beschreven?	Marktsegment Bouw en gespecialiseerde aannemerij.	2028

- Wat zijn de consequenties voor de betreffende kwalificatie?		
---	--	--

De onderhoudsvraag van kwalificatiedossier Technicus hout en restauratie komt periodiek terug op de agenda van het marktsegment Bouw en gespecialiseerde aannemerij. Ontwikkelingen met betrekking tot de achterliggende beroepscompetentieprofielen zijn dan belangrijke aandachtspunten; sluit de kwalificatie nog voldoende aan op de beroepseisen van de beginnend beroepsbeoefenaar.

Verder wordt aandacht besteed aan de herkenbaarheid en uitvoerbaarheid van de kwalificatie. De uitkomsten van deze onderhoudsvragen kunnen leiden tot bijstelling/herziening van het dossier.

10. Wijzigingen ten opzichte van de voorgaande versie

Categorie	Kruis aan welke categorie van toepassing is :	Omschrijving
Categorie 1: Nieuw dossier	x	Dit dossier zat voorheen niet in de kwalificatiestructuur. Nadere toelichting is niet nodig.
Categorie 2: Nieuwe elementen		Dit betreft sterk gewijzigde dossiers waarop de Toetsingskamer een ingangstoets heeft uitgevoerd. Er is sprake van nieuwe of samengevoegde kwalificaties, certificeerbare eenheden, bcp's, etc. Bij de toelichting hieronder bevindt zich een samenvatting van de wijzigingen in dit dossier.
Categorie 3: Wijzigingen		Er zijn zaken gewijzigd in een bestaand dossier. Bijvoorbeeld inhoudelijke wijzigingen in de kerntaakbeschrijving of de werkprocessen. Ook kleinere wijzigingen, zoals het toevoegen van matrices voor rekenen/wiskunde, het herstellen van spelfouten, herformuleringen die geen betekenisverschillen inhouden en beperkte tekstuele wijzigingen vallen hieronder. Bij de toelichting hieronder bevindt zich een samenvatting van de wijzigingen in dit dossier.
Categorie 4: Ongewijzigd		Dossier is volledig ongewijzigd. Nadere toelichting is niet nodig.

Dit dossier met de kwalificatie Technicus hout en restauratie is ontstaan uit de cross-over Technicus hout en restauratie.

11. Betrokkenen

De volgende partijen zijn betrokken geweest bij de totstandkoming van de kwalificatie Technicus hout en restauratie:

Graafschap College;
ROC van Twente;
HoutSupport;
Ribo;
Koningsstijl;
Gelders restauratie centrum.

12. Verblijfsduur 4 jarig

Niet van toepassing.

13. Aanvullende informatie

N.v.t.

14. Certificaten

N.v.t.